

Výslovné výhrady stíhání podle § 17, odst. 3. zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n. je potřebí jen k d o d a t e č n é m u z a h á j e n í t r e s t n í h o řízení proti ostatním účastníkům trestného činu; byla-li však s o u k r o m á ž a l o b a podána proti nim již před smírem nebo před koncem průvodního řízení, nevyžaduje se takové výhrady. »Podáním soukromé žaloby« podle § 17, odst. 3. cit. zák. je i podání žádosti za trestní stíhání.

Rozh. ze dne 14. června 1937, Zm I 1214/36 čís. 5928 Sb. z. s.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti soukromého žalobce M. do rozsudku krajského soudu, jimž byl obžalovaný A. podle § 259, č. 2. tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin pomluvy podle § 2 zákona č. 108/1933 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a vrátil věc soudu prvě stolice, aby ji znovu projednal a rozhodl, přihlížeje k útratám řízení zrušovacího.

D ů v o d y: Zmateční stížnosti soukromého žalobce, uplatňující důvod zmatečnosti podle č. 9 b) § 281 tr. ř., nelze upříti oprávnění.

Výrokem, že právo soukromého žalobce, stíhati obžalovaného pro zažalovanou pomluvu, zaniklo tím, že si v trestní věci proti B. pro tentýž přečin, projednané kmetským soudem pod spisovou značkou T1 VI 1331/31, do konce průvodního řízení a před smírem (uzavřeným 12. července 1932) nevyhradil právo stíhati spoluobžalovaného A. pro tento trestný čin, bylo kmetským soudem nesprávně užito zákona pokud jde o otázku, je-li tu okolnost, pro kterou skutek obžalovaného nemůže býti stíhán.

Výklad ustanovení § 17, odst. 3. zákona č. 108/1933 Sb. z. a n. v ten rozum, že výhrady práva stíhati ostatní vinníky téhož trestného činu proti zákonu o ochraně cti je zapotřebí i v tom případě, že proti nim soukromá žaloba, resp. návrh na trestní stíhání byl již podán, avšak projednává se ať již z jakéhokoli důvodu odděleně, je právně mylný, v rozporu s jasným zněním zákona a logickým jeho výkladem, a nelze jej vyvoditi ani z doslovného znění § 17 cit. zákona, ani z jeho nadpisu, ani z účelu zákona, jak to činí kmetický soud.

Ustanovení § 17, odst. 3. zákona č. 108/1933 Sb. z. a n., již podle nadpisu upravující uplatnění stíhacího práva na cti uraženého podáním soukromé žaloby a lhůt k podání žádosti o trestní stíhání, a zařazené do druhého oddílu zákona, pojednávajícího o žalobních právech vůbec, zřejmě rozlišuje mezi osobami, proti nimž soukromá žaloba byla již podána (první věta třetího odstavce) a mezi ostatními spoluvinníky, t. j. osobami, na něž soukromá žaloba nebyla dosud podána (druhá věta téhož odstavce) a proti nimž — rozuměj teprve budoucně a dodatečně a zvláště — může býti soukromá žaloba podána, jen když si oprávněný před smírem nebo do konce průvodního ří-

zení — v trestní věci toliko proti některému ze spolupachatelů nebo spoluvinníků — výslovně vyhradil právo je stíhati.

Na rozdíl od textace § 18, odst. 1. zákona č. 108/1933 Sb. z. a n. — »může jedna strana stíhati druhou . . .« stanoví § 17, odst. 3. cit. zákona nutnost výslovné výhrady práva stíhati k tomu účelu, aby mohla »býti soukromá žaloba podána« proti ostatním vinníkům. Již z tohoto výslovného znění nutno usuzovati, že výslovné takové výhrady je zapotřebí jen k dodatečnému zahájení trestního řízení proti některému jinému účastníku téhož trestného činu, že se však výhrada taková nevyžaduje tehdy, byla-li žádost za trestní stíhání již podána a jde-li jen o pouhé pokračování v trestním řízení, před skončením průvodního řízení a před uzavřením smíru již zahájeném. (Srovnej Dr. Steiner, Schutz der Ehre 1937, str. 73, Dr. Poláček, Ochrana cti 1937, str. 63.)

Nelze proto souhlasiti s názorem kmetského soudu, že zákon tu má na mysli nejen formální podání spisu obžalovacího (návrhu na stíhání), ale veškeré další úkony se stíhacím právem souvisící, tedy i jakékoliv další stíhání spoluvinníků a pokračování v trestním řízení již zahájeném.

V souzeném případě uplatnil soukromý žalobce své stíhací právo i proti obžalovanému A. tím, že na něho podal trestní oznámení pro přečin proti bezpečnosti cti s návrhem na zahájení trestního řízení již dne 25. června 1931 zároveň s návrhem na trestní stíhání odpovědného redaktora B. jako spoluvinníka. Tím jasně a srozumitelně projevil svou vůli, že chce i A. jako původce urážlivé zprávy stíhati jako spolupachatele zažalovaného ublížení na cti. Nelze proto obžalovaného A. zařaditi mezi ostatní vinníky, na něž soukromá žaloba dosud podána nebyla, a o níž pojednává druhá věta třetího odstavce § 17 cit. zákona, mající zřejmě na mysli zachování stíhacího práva dosud neuplatněného, nikoli i zánik stíhacího práva již uplatněného.

Účelem tohoto ustanovení zákona je, zameziti nebo aspoň ztížiti procesně nehospodárné nebo dokonce šikanosní stíhání několika účastníků téhož trestného činu odděleně nebo postupně jednoho po druhém. V souzeném případě však nelze soukromému žalobci takové úmysly imputovati, když — zcela v intencích zákona — podal soukromou žalobu na oba spoluvinníky zároveň a k oddělenému a samostatnému projednání soukromé žaloby proti obžalovanému A. následkem jeho poslanecké immunity došlo bez viny, bez vlivu a bez přispění soukromého žalobce.

Nelze také sdíleti názor, vyslovený obžalovaným v odvodním spisu, že slova »podání žaloby« v 3. odstavci § 17 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. vykládati je co nejúžeji, a že — v řízení před sborovými soudy — nutno jimi rozuměti pouze podání obžalovacího spisu (vydání v obžalovanost). Zákon v celém druhém oddílu, pojednávajícím o soukromé obžalobě, nerozeznává v tomto směru mezi řízením před okresními a sborovými soudy, a z toho, že v tomto

oddílu, zejména i v prvním odstavci § 17 užívá promiscue slov »podání soukromé žaloby« a »podání žádosti za trestní stíhání« zřejmě v témže významu a smyslu, nutno míti za to, že ani v odstavci 3. téhož paragrafu neměl na mysli podání obžaloby v užším slova smyslu (»obžalovacího spisu«, § 207 a násl. tr. ř.), nýbrž podání soukromé žaloby v širším smyslu, jak je všeobecně uvedena a míněna — ve významu návrhu na trestní stíhání vůbec — i v ustanoveních §§ 14 a 15 cit. zákona.

K zachování žalobního práva stěžovatele proti obžalovanému A. nebylo proto výhrady podle § 17, odstavec 3 zákona č. 108/1933 Sb. z. a n. potřebí, toto jeho právo nezaniklo a skutek obžalovaného může býti stíhán. Ježto kmetský soud následkem svého mylného právního posouzení této okolnosti nezabýval se předmětem obžaloby po stránce věcné, a zrušovacímu soudu nelze ve věci samé rozhodnouti, bylo napadený rozsudek zrušiti jako zmatečný a věc přikázati soudu první stolice, aby se vykonalo nové přelíčení a učinilo nové rozhodnutí (§ 288, odst. 2., č. 3 tr. ř.) Dr. Poláček.

Firma, pod níž provozuje obchody jednotlivec, nepožívá ochrany cti podle § 5 zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 21. června 1937, Zm I 497/37 čís. 5937 Sb. n. s.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zamítl zmatečnou stížnost soukromé žalobkyně firmy G., zastoupené jediným majitelem A. S., do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný zproštěn podle § 259, čís. 1 tr. ř. (nesprávně podle § 259, čís. 2 tr. ř.) obžaloby pro přestupek podle § 4 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky čís. 145/1933 Sb. z. a n.

D ů v o d y: Podle napadeného rozsudku došlo ke zprošťujícímu výroku podle § 259, čís. 1 tr. ř. (nesprávně podle § 259, čís. 2 tr. ř.), ježto soukromou žalobu podala »firma Gebrüder S., Stickerrei und Gärdenfabrik in G. durch den Alleininhaber A. S.«, a ježto firma nepožívá ochrany podle § 5 zák. o ochr. cti.

Zmatečnou stížnost přiznává, že je správný závěr nalézacího soudu, že soukromou žalobkyní je v souzeném případě firma zastoupená jediným majitelem, napadá však závěr nalézacího soudu, jímž bylo této soukromé žalobkyni odepřeno oprávnění k žalobě.

Nesprávnost tohoto závěru a právo firmy jednotlivce k soukromé žalobě podle zákona o ochraně cti snaží se zmatečnou stížností dovoditi

rozlišováním mezi firmou, pod níž provozuje obchody společnost, a firmou, pod níž provozuje obchody jednotlivec, jakož i poukazem na to, že podle zákona o ochraně cti požívají ochrany i subjekty, jež nejsou ani fysickou, ani právnickou osobou.

Zmatečnou stížnost přiznávajíc, že společenské firmy nepoží-